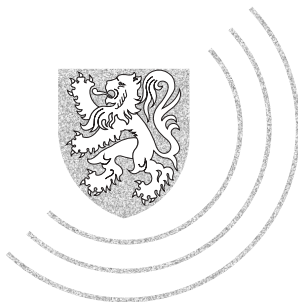

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

3 oktober 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren Kris Van Dijck, Chris Vandenbroeke en Jan Loones –

betreffende het Nederlandstalige onderwijs in Brussel

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op

- 1° het feit dat de indicator "De taal die gebruikt wordt voor de gangbare communicatie in het gezin is niet het Nederlands" in het decreet gelijke onderwijskansen niet als een volwaardige gelijkekansenindicator beschouwd wordt ;
- 2° de, sinds de jaren 70, groeiende belangstelling voor het Nederlands en voor het Nederlandstalige onderwijs in Brussel, die op zich als verheugend moet worden beschouwd ;
- 3° de massale aanwezigheid van Frans- en anderstaligen in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel en de moeilijke onderwijssituatie die dat ontegensprekelijk met zich meebrengt ;
- 4° de forse toename van leerlingen in het buitengewoon onderwijs, vaak leerlingen die naar type 1 of type 8 worden verwezen, omdat ze het Nederlands te weinig onder de knie hebben ;
- 5° de gevolgen van het verhoogde risico op leervertraging voor de Nederlandstalige kinderen in Brussel, met name de uitwijking naar de 'witte' scholen in en buiten Brussel ;

– rekening houdende met de feitelijke situatie in Brussel op het vlak van taal en taalomgeving : de leefomgeving van de Frans- en anderstalige kinderen is in hoofdzaak Frans- of anderstalig en het Nederlands is voor de overgrote meerderheid van de anderstalige kinderen in Brussel pas de derde of zelfs de vierde taal ;

– overwegende dat

- 1° de belangrijkste uitdaging voor de nabije toekomst bestaat in het vrijwaren van het Nederlandstalige karakter en het garanderen van een voldoende sterk draagvlak om een kwalitatief hoogstaand onderwijs in stand te houden ;
- 2° het Nederlandstalige onderwijs de grote verwachtingen van de anderstaligen (Frans- en allochtonen) die hun kinderen eraan toevertrouwen, moet helpen vervullen. Met

name ten opzicht van de allochtone jongeren en jongeren van allochtone afkomst, heeft het Nederlandstalige onderwijs een belangrijke rol te vervullen op het vlak van integratie in de Vlaamse gemeenschap, met respect voor hun culturele achtergrond. Het Nederlandstalige onderwijs is gebaseerd op fundamentele waarden als democratie, pluralisme en tolerantie ;

- 3° het aanbieden van kwaliteitsvol onderwijs moet bijdragen tot een versterking van de merknaam "Vlaanderen" in zijn hoofdstad. Het volstaat niet om te investeren in een goede dienstverlening. Brussel mag en moet ook weten dat 'meer Vlaanderen' bijdraagt tot een betere leefkwaliteit in de hoofdstad ;

– vraagt de Vlaamse regering

- 1° werk te maken van een omvattend, transparant en gecoördineerd actieplan voor het Nederlandstalige onderwijs in Brussel ;
- 2° een beleidsplan op te richten met vertegenwoordigers van alle departementen van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die verantwoordelijk zijn voor het werken aan en het banden smeden tussen het Nederlandstalige onderwijs in Brussel en de integratie van allochtonen (door taallessen, jobmarkt en dergelijke) ;
- 3° het decretaal invoeren van een engagementsverklaring waarin de ouders en de leerlingen zich bereid verklaren het Nederlandstalige karakter van de school te eerbiedigen en te bevorderen en ook buiten de schooluren voor een Nederlandstalige omgeving te zorgen. Dat veronderstelt een openheid ten opzichte van de Vlaamse cultuur, en de bereidheid om in huiselijke kring ook ruimte te maken voor de beleving ervan (bijvoorbeeld tv, radio, boeken, enzovoort). Dat betekent ook dat alle contacten tussen ouders en schoolinstanties in het Nederlands verlopen, en dat dus van minstens één van beide ouders verwacht wordt dat hij/zij Nederlands begrijpt of zal aanleren. Dat veronderstelt ten slotte dat de scholen en de overheid het engagement aangaan hier de nodige middelen en mogelijkheden tegenover te plaatsen. Deze engagementsverklaring is verplicht, bindend en apart te ondertekenen ;
- 4° zelfhulporganisaties die in hun werking een belangrijke plaats innemen voor het Neder-

lands, in aanmerking te laten komen voor overheidssteun ;

- 5° initiatieven die niet in de eerste plaats het Nederlands gebruiken, voortaan geen Vlaams overheidsgeld meer (uiteeraard met uitzondering van taalcursussen) te geven ;
- 6° de scholen aan te moedigen om een beroep te doen op het nascholingscentrum Brussel. Inzake de taal en het taalbeleid in de school zou dat immers voor alle Nederlandstalige scholen in Brussel een fundamentele professionalisering en ondersteuning kunnen betekenen. Een dergelijk aanmoedigingsbeleid zou kunnen inhouden : hetzij het terugstorten van de werkingsgelden die zijn besteed aan de samenwerking met het nascholingscentrum Brussel in de loop van het schooljaar, hetzij het ter beschikking stellen van een extra urenpakket ('gekleurde' uren) ;
- 7° extra geld vrij te maken voor nascholingsinitiatieven inzake taal en taalbeleid in de scholen en in de klas. Dat geeft de school wat meer ademruimte om ernstig werk te maken van een degelijk taalbeleid in de school ;
- 8° de studenten ingeschreven aan een lerarenopleiding uit de omgeving van Brussel (Leuven, Aalst, Mechelen, enzovoort) een gedeelte van hun stage in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel te laten doen. Studenten van andere lerarenopleidingen moeten daartoe aangemoedigd en gestimuleerd worden ;
- 9° een substantiële Brusselpremie in te voeren voor leerkrachten die in Brussel (willen) komen lesgeven ;
- 10° in het basisonderwijs taalvaardigheidstesten in te voeren aan het begin van en op regelmatige tijdstippen tijdens het schooljaar. Die toetsen hebben in eerste instantie een signaalfunctie. Als eruit blijkt dat het kind een taalachterstand heeft opgelopen, kan de ouders erop gewezen worden dat hun kind extra taalstimuli nodig heeft (facultatieve bijlessen, enzovoort). Op belangrijke scharniermomenten (overgang naar de lagere school, naar het vierde leerjaar en naar het middelbaar onderwijs) zal het kind, als het onvoldoende scoort op deze toets, doorverwezen worden naar verplichte bijlessen, taalbaden en in laatste instantie naar een extra 'taalbadjaar'. Indien ook dat geen soelaas brengt, moet geval per geval nagegaan wor-

den of doorverwijzing naar het Franstalige onderwijs in het belang van de leerling wenselijk is ;

- 11° allerlei initiatieven uit te werken die de leerlingen vertrouwd maken met het reilen en zeilen van de Vlaamse samenleving. Ook het beleid heeft de opdracht om op een positieve wijze aan Vlaamse 'cultuuroverdracht' te doen. Dat gaat van het organiseren van uitstappen naar de rest van Vlaanderen, over het structureel werken aan uitwisselingsprojecten met scholen, jeugd- en sportverenigingen in en buiten Brussel, tot het uitbreiden van het schoolopbouwwerk en de jeugd-, sport- en bibliotheekwerking. Belangrijk in dit opzicht is ook ons voorstel om Nederlandstalige, laagdrempelige educatieve (spel)programma's op tv-Brussel te programmeren ;
- 12° dringend meer geld vrij te maken voor taalcursussen Nederlands, aangezien de vraag het aanbod sterk overtreft ;
- 13° het blijvend daadwerkelijk invullen van de Brusselcoëfficiënten te garanderen ;
- 14° extra geld vrij te maken voor de problemen op het vlak van onderwijsinfrastructuur ;
- 15° meer kwalitatief hoogstaande en betaalbare Nederlandstalige buitenschoolse opvang te organiseren ;
- 16° extra stimulansen te geven aan het schoolopbouwwerk in Brussel alsook een structureel beleid hieromtrent uit te werken.

Kris VAN DIJCK

Chris VANDENBROEKE

Jan LOONES
